

NATURVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Fakultetskansliet för naturvetenskap
Marie Emanuelsson

Yttrande

Miljö- och energidepartementet

Remiss av Europeiska kommissionens förslag COM (2016) 479 om LULUCF-förordning

Naturvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet avger, genom beslut av dekan Elisabet Ahlberg den 21 september 2016, följande yttrande över remissen Europeiska kommissionens förslag COM (2016) 479 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimatförändringen.

Yttrandet bygger på synpunkter lämnade av Åsa Kasimir, institutionen för geovetenskaper och Håkan Pleijel, institutionen för biologi och miljövetenskap.

Sammanfattning

Naturvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet instämmer i att det är möjligt att inkludera LULUCF ('land use, land-use change and forestry') i policy och mål för att minska emissionerna av växthusgaser. Vi instämmer också huvudsakligen i de slutsatser och förslag som lämnas i förslaget till förordning. Vi vill lyfta fram att EU-kommissionens konsekvensrapport tydligt redovisar konsekvenserna av dessa förslag.

Att lyfta fram LULUCF

Svårigheter att uppnå mål om 30% mindre växthusgasemissioner i den icke-handlande sektorn (utsläpp som ej omfattas av EUs Emission Trading Scheme), och då särskilt från jordbruket, gör att man vill utnyttja den potential för minskade utsläpp av växthusgaser som finns inom LULUCF och tillgodoräkna sig utsläppsminskningar inom denna sektor. I förslaget till förordning identifieras att både jordbrukets inbindning av CO₂ i jordbruksmark och återbeskogning har potential att fylla de återstående emissionsminskningar av N₂O och CH₄ som annars hade behövts göras inom jordbruket, men som man beräknar blir svåra att klara av med bibehållen jordbruksproduktion. Att lyfta fram LULUCF ger möjligheter att åtgärda och begränsa t.ex. de betydande CO₂-emissionerna från dränerad organogen jordbruksmark, som i Sverige är i storleksordningen 2 miljoner ton CO₂ per år.

Upptag av växthusgaser genom LULUCF bör inte användas för att ersätta de åtgärder för att minska växthusgasemissioner inom övriga samhällssektorer som är nödvändiga för att så långt möjligt begränsa växthuseffekten. Därför behövs specifika mål för LULUCF, som därigenom behåller en stor växthusgassänka. På så sätt synliggörs dess stora potential för att begränsa växthusgasemissioner, samtidigt som risken minskar för ökade emissioner vid ökad efterfrågan på t.ex. bioenergi.

Skog

En så kallad 'bioekonomi' har lyfts fram i både politik och samhälle som ett sätt för råvaror från skog att ersätta fossila bränslen, vilket gör att det är nödvändigt att också synliggöra skogens växthusgasbalanser. Idag beräknas användning av biobränslen generera nollutsläpp i energisektorn, men ger ett ökat uttag av skog som frigör koldioxid. Fortsatt arbete med att inkludera skogsmark i policyarbetet är i det perspektivet en nödvändighet.

I konsekvensrapporten (COM(2016) 479 final) diskuteras svårigheter med beräkning av referensnivå (FRL) för skogstillväxt och växthusgasbalans för skogsmark. Förslaget är att inte inkludera skogsmark utan endast LULUCF jordbruk och återbeskogning av jordbruksmark. Men stora mängder kol finns uppboundna i växande skog och i mark, och arbete med att minska emissioner från EU måste också synliggöra den möjlighet som finns att binda in mer kol i denna sänka, inte bara att uppbindningen inte får minska. Därför behövs fortsatt arbete med att komma fram till hur skogens referensnivåer ska beräknas.

Vi vill lyfta fram att i skogsektorn används dränerad torvmark som årligen avger i storleksordningen 10 miljoner ton CO₂ per år, alltså en kostnad för klimatet vid produktion av skog i Sverige. Dessa emissioner behöver göras synliga i policyarbetet.

Vid Naturvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet pågår forskning kring markanvändning i skog och jordbruk och emission av växthusgaser. Genom mätningar i fält och processmodellering tar vi fram både kunskap om hur emissioner regleras och verktyg för beräkning av emissioner från jordbrukssektorn och LULUCF, så kallade emissionsfaktorer. Vi deltar också i IPCCs arbete med 'guidelines' för beräkning av emissioner för nationell rapportering.